

Administratie en organisatie

Feitelijke vereniging en vzw: wat zijn de verschillen?

Wat?

Feitelijke vereniging = zodra je iets organiseert met twee of meer personen. Er zijn geen regels over de organisatie en de leden.

Een vzw = wel gebonden aan wettelijke afspraken over boekhouding, organisatie en leden.

Welke structuur de beste is voor jouw vereniging, moet je zelf bepalen. We zetten de voor- en nadelen op een rijtje.

	Feitelijke vereniging	Vzw
Aard	Een feitelijke vereniging is een groepje mensen die samen iets organiseren. Kan snel opgestart en ontbonden worden zonder enige vorm van administratie of officiële registratie.	Een groep van minstens drie mensen die een bepaald maatschappelijk doel willen realiseren en daarvoor activiteiten organiseren.
Rechtspersoonlijkheid	GEEN Individuele leden kunnen elk afzonderlijk aansprakelijk gesteld worden voor de totale vereniging.	WEL Kan in eigen naam en voor eigen rekening optreden, dagvaarden en gedagvaard worden.
Organisatie	Geen wettelijke regeling.	Wettelijke bepalingen over een algemene vergadering, een raad van bestuur, de werking, het ledenregister, enz.
Bezittingen	Kan geen verbintenissen aangaan, eigendommen bezitten of schenkingen aanvaarden. Alle bezittingen zijn eigendom van iedereen of eigendom van de persoon die kan aantonen dat de eigendom van hem is. (vb: via aankoopfactuur)	Heeft een eigen vermogen dat duidelijk is afgebakend van het persoonlijke vermogen van de leden.
Aansprakelijkheid	Individuele leden kunnen elk afzonderlijk aansprakelijk gesteld worden voor de totale vereniging.	Kan aansprakelijk gesteld worden, als er gehandeld wordt als 'goede huisvader'. Let op: bij een grove fout of nalatigheid blijf je wel persoonlijk aansprakelijk.

Wanneer?

Een feitelijke vereniging of vzw kun je het hele jaar door oprichten.

Meer informatie

- ⇒ bij je federatie of koepel
- ⇒ bij stad Antwerpen, sociale netwerken of de buurtsecretariaten
- ⇒ www.just.fgov.be ; klikken op ‘publicaties’, daarna op ‘vzw’s’.
  - http://www.just.fgov.be/img_publications/pdf/64.pdf

Jaarlijkse verplichtingen van een vzw

Wat?

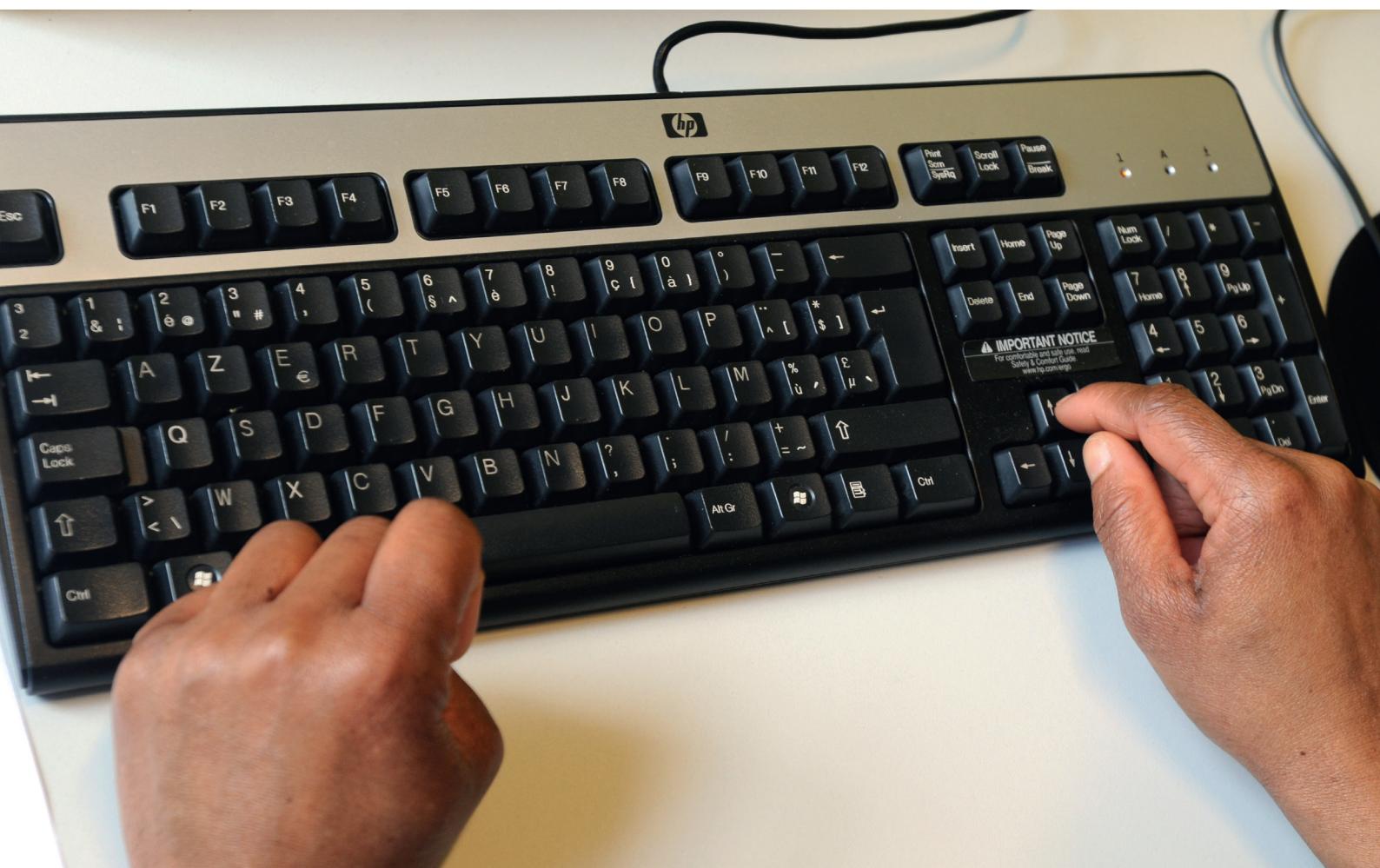
Een vzw moet:

- ⇒ ieder jaar minimum 1 algemene vergadering houden
- ⇒ ieder jaar minimum 1 raad van bestuur houden
- ⇒ een boekhouding bijhouden
- ⇒ een belastingsbrief invullen en opsturen

Meer informatie

Alle begrippen die op deze pagina vermeld staan, worden in deze map uitgelegd.

Statuten van een vzw

Wat?

De statuten = een document dat de basis van een vzw beschrijft. Ze bepalen wat kan, mag en moet. Je beschrijft erin waarom je een vzw wilt oprichten en hoe je gaat samenwerken.

Denk eraan: De statuten moeten worden neergelegd bij de griffie van de rechtbank van koophandel. Zij publiceren je aanvraag in het Belgisch Staatsblad. Dit kost ongeveer 125 euro.

Dit moet je verplicht opnemen in de statuten:

- ⇒ Naam van de vzw. In de naam moet de afkorting ‘vzw’ voorkomen
- ⇒ Maatschappelijke zetel: adres en gerechtelijk arrondissement (moeten in België liggen)
- ⇒ Doel van de vzw
- ⇒ Leden van de vzw: naam, voornaam en woonplaats van iedere stichter
- ⇒ Algemene vergadering: bevoegdheden, bijeenroeping, wijze van stemrecht en communicatie aan de leden
- ⇒ Bestuurders: benoeming, afzetting en bevoegdheden
- ⇒ Bijdragen en stortingen die de leden moeten doen
- ⇒ Gebruik van bezittingen en geld in geval van ontbinding
- ⇒ Duur van de vzw

Wanneer ?

- Bij oprichting:
  - ⇒ opmaak van de statuten
  - ⇒ stichtingsvergadering of eerste algemene vergadering
  - ⇒ goedkeuring van de statuten en benoeming van de leden van de raad van bestuur

Denk eraan: Breng drie exemplaren binnen bij de rechtbank van Koophandel en laat ze ondertekenen door de stichters van de vzw.

- Bij wijziging:
  - ⇒ Je moet je statuten terug neerleggen bij wijziging van de naam, de zetel, de raad van bestuur, het dagelijks bestuur OF bij vervroegde ontbinding of sluiting van de vzw.

Meer informatie

- ⇒ De formulieren voor de rechtbank van koophandel en het Belgisch Staatsblad kun je downloaden via de website www.just.fgov.be. Klikken op: Belgisch Staatsblad, rechtspersonen: vzw's, ondernemingen, verenigingen.
- ⇒ Rechtbank van koophandel, Bolivarplaats 20 bus 7, 2000 Antwerpen. Openingsuren voor neerlegging: 8.30 - 12.30 uur, 13.30 - 15.30 uur.
tel. 03 257 85 47

Tip

Formuleer je statuten zo algemeen mogelijk. Veranderingen moet je altijd neerleggen bij de kamer van koophandel en dat kost geld. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd.

Algemene Vergadering

Wat?

De algemene vergadering = het belangrijkste orgaan van de vzw.

De algemene vergadering beslist immers over:

- ⇒ wijziging van de statuten
- ⇒ benoeming en de afzetting van de bestuurders
- ⇒ benoeming en de afzetting van de commissarissen (een commissaris controleert de financiële toestand van een vzw. Een kleine vzw is niet verplicht een commissaris aan te stellen).
- ⇒ kwijting aan de bestuurders en de commissarissen
- ⇒ goedkeuring van de begroting en de rekening
- ⇒ ontbinding van de vereniging
- ⇒ uitsluiting van een lid
- ⇒ omzetting van de vereniging in een vennootschap met sociaal oogmerk
- ⇒ alle andere gevallen waar de statuten dat vereisen

Ieder jaar moet de algemene vergadering volgende zaken verplicht goedkeuren:

- ⇒ het jaarverslag van de vzw
- ⇒ de jaarrekening
- ⇒ de begroting
- ⇒ de kwijting (of ontlasting) van de bestuurders (voor de verantwoordelijkheid van hun daden voor de werking van de vzw)

De algemene vergadering bestaat uit alle vaste leden. Van een algemene vergadering moet een agenda en een verslag beschikbaar zijn.

Wanneer?

De vzw moet minstens 1 algemene vergadering per jaar houden. Alle leden moeten ten laatste 8 dagen op voorhand een agenda krijgen.

Meer informatie

- ⇒ bij je koepel of federatie
- ⇒ bij stad Antwerpen, sociale netwerken of een buurtsecretariaat
- ⇒ www.just.fgov.be, klikken op 'publicaties', daarna op 'vzw's'

Tip

- Stel de algemene vergadering zorgvuldig samen. Vergeet niet dat ze alle grote beslissingen neemt binnen de vzw.

Raad van bestuur

Wat?

De raad van bestuur = verantwoordelijk voor het dagelijkse beheer van de vzw.

De raad van bestuur:

- ⇒ zorgt voor de dagelijkse aansturing van de vzw en alle zaken die de wet niet uitdrukkelijk aan de algemene vergadering voorbehoudt
- ⇒ neemt minder belangrijke beslissingen
- ⇒ vertegenwoordigt de vereniging
- ⇒ bestaat uit minstens drie personen, behalve als de vereniging maar drie leden telt. In dat geval mag de raad van bestuur maar uit twee personen bestaan.
- ⇒ moet altijd uit minstens 1 persoon minder bestaan dan de algemene vergadering.

Denk eraan: Mensen die in de raad van bestuur zitten, moeten niet in de algemene vergadering zitten. Bestuurders kunnen enkel aangesteld en afgezet worden door de algemene vergadering.

Wanneer?

De bevoegdheden van de raad van bestuur worden vastgelegd bij de oprichting. Elke wijziging van de samenstelling moet je melden aan de griffie van de kamer van koophandel.

Meer informatie

- ⇒ bij je koepel of federatie
- ⇒ bij stad Antwerpen, sociale netwerken of een buurtsecretariaat
- ⇒ www.just.fgov.be, klikken op 'publicaties', daarna op 'vzw's'

Huishoudelijk reglement

Wat?

Een huishoudelijk reglement = een aanvulling op de statuten van de vzw. Het regelt de interne werking van je vereniging.

Denk eraan: Geen enkele afspraak in het huishoudelijk reglement mag in tegenspraak zijn met de statuten. Anders is het niet geldig.

Een huishoudelijk reglement regelt de:

- ⇒ taakverdeling binnen het dagelijkse beheer
- ⇒ bevoegdheden van de beheerders onderling en de voorzitter
- ⇒ manier van uitnodigen en de verslaggeving
- ⇒ opmaak van de agenda
- ⇒ organisatie van de vergaderingen (spreekrecht, aanbrengen van agendapunten ...)
- ⇒ werking van werkgroepen

In deze tabel vind je het verschil tussen de statuten en het huishoudelijk reglement.

	STATUTEN	HUISHOUDELIJK REGLEMENT
Wettelijk verplicht	Ja	Nee
Inhoud (voorbeelden)	Naam vzw Doel vzw Zetel vzw Aantal leden vzw Bijdrage van de leden	Taakverdeling van de leden Hoe gebeurt verslaggeving: opmaak en wijzigingen... Organisatie van vergaderingen; hoe vaak , wanneer... ...
Noodzakelijk voor	Oprichting vzw	Functioneren vzw

Tip

- ⇒ Wijzigingen in het huishoudelijk reglement moeten niet naar de kamer van koophandel. Laat ze goedkeuren door de algemene vergadering. Dat is goedkoper en eenvoudiger.
- ⇒ Ook voor een feitelijke vereniging is een huishoudelijk reglement een praktisch hulpmiddel.

Ledenregister

Wat?

Het ledenregister = een lijst van leden met stemrecht op de algemene vergadering. Elk lid moet met naam, voornaam, woonplaats en nationaliteit vermeld worden.

Denk eraan: zet bovenaan het document:

- ⇒ de naam van de vzw met aanduiding 'vereniging zonder winstoogmerk'
- ⇒ de maatschappelijke zetel met volledig adres en gerechtelijk arrondissement
- ⇒ het ondernemingsnummer

Alle mensen die ooit lid waren van de algemene vergadering moeten in het register opgenomen zijn.

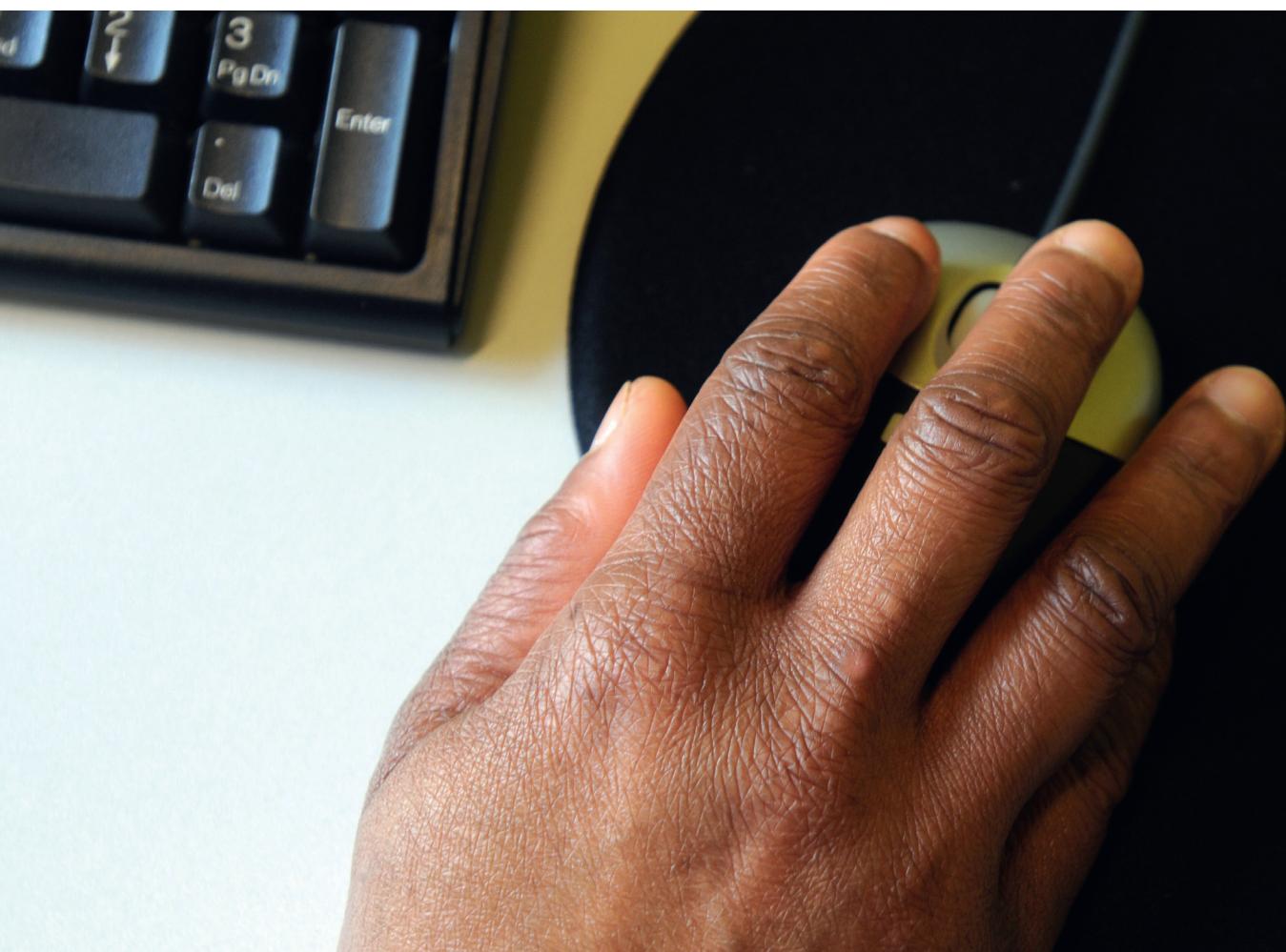

Wanneer?

- ⇒ Bij oprichting van de vzw.

Denk eraan: De ledenlijst moet binnen de 8 dagen aangepast worden als er nieuwe leden bijkomen of leden worden verwijderd.

Voorbeeld

Feitelijke vereniging

Wat?

Een feitelijke vereniging bestaat uit twee of meer mensen die zich verenigen om een gemeenschappelijk doel te bereiken.

Wat zijn de voordelen van een feitelijke vereniging?

- Je kunt snel en makkelijk een vereniging oprichten.
- Je kunt snel en makkelijk de vereniging stopzetten.

Een feitelijke vereniging is niet verplicht om een reglement samen te stellen. Toch is het belangrijk dat je een aantal zaken op papier zet, zoals:

- ⇒ naam van de vereniging
- ⇒ doel, bestuurders en kerngroepleden
- ⇒ werkwijze en taken

Als bijlage vind je een voorbeeld van een dergelijke afsprakennota.

Als er in je vereniging oneenigheid is, heeft dit document een belangrijke juridische waarde.

Wanneer?

Vul dit document in bij de oprichting van je vereniging.

Tip

Je hebt deze informatie nodig om je vereniging voor te stellen, een subsidieaanvraag in te dienen en een bankrekening te openen. Om een bankrekening te openen, heb je minstens twee vertegenwoordigers nodig. (zie ook ‘bankrekening openen’ verder in de map)

Statuten feitelijke vereniging

Vereniging

Adres van de feitelijke vereniging

Naam

Postadres van de feitelijke vereniging

Straat

huisnummer busnummer

Postcode

district

Vertegenwoordigers van de feitelijke vereniging (minstens 2)

Vertegenwoordiger 1

Naam

voornaam

Functie

geboortedatum

geboorteplaats

dag maand jaar

Vertegenwoordiger 2

Naam

voornaam

Functie

geboortedatum

geboorteplaats

dag maand jaar

Wijze van benoeming en ontslag van de vertegenwoordigers

De vereniging zonder rechtspersoonlijkheid bestaat uit verschillende personen en is opgericht op vrijwillige en duurzame basis, met een gemeenschappelijk en welomschreven doel. De vereniging is niet bedoeld om inkomsten te realiseren voor de leden (maar eventueel wel voor de vereniging). De leden hebben geen recht op een aandeel in de behaalde winsten. Als de vereniging wordt ontbonden of als de leden ontslag (moeten) nemen, kunnen ze hun (financieel) deel niet terugkrijgen..

Datum en handtekening van de vertegenwoordigers

opgemaakt te

datum

dag maand jaar

naam + handtekening

opgemaakt te

datum

dag maand jaar

naam + handtekening

Afsprakennota vzw (naam) feitelijke vereniging

De organisatie en het werk

Wat is het doel van de vereniging?

Wat wordt er van mij als vrijwilliger verwacht?

Is er een specifieke omschrijving van mijn taken?
Met wie moet ik daarbij samenwerken?

Wanneer word ik verwacht? Wat moet ik doen als ik in een bepaalde periode niet kan komen (bijvoorbeeld vakantie)?

Mag ik opleidingen of cursussen volgen? Zijn er verplichte opleidingen of cursussen?

Hoe worden problemen opgelost?

Is er een onkostenvergoeding?

Waarvoor ben ik verzekerd?

Wat moet ik doen als ik wil stoppen met vrijwilligerswerk?

Ondertekening

Drie exemplaren

opgemaakt te

datum

Handtekening vrijwilliger

naam + handtekening

.....

Handtekening ouders/voogd van de minderjarige vrijwilliger

opgemaakt te

datum

naam + handtekening

.....

Handtekening verantwoordelijke van de organisatie

opgemaakt te

datum

naam + handtekening

.....

Bankrekening openen

Wat?

Je kunt voor je vereniging een zichtrekening openen om de inkomsten en uitgaven te regelen. Zowel voor een feitelijke vereniging als een vzw kun je een zichtrekening openen.

Hoe?

1. Bespreek in je vereniging wie de **toestemming** krijgt om het geld op de rekening van je vereniging te beheren. Hij wordt dan ‘volmachtdrager’. Bij het openen van de rekening moeten minstens twee vertegenwoordigers van de vereniging aanwezig zijn. Deze vertegenwoordigers zijn dan ‘volmachtgevers’
Het beste is dat de volmachtdrager niet dezelfde persoon is als een volmachtgever.

2. Zorg dat je van elke vertegenwoordiger een **kopie van het paspoort** en een **recent woonplaatsbewijs** bij je hebt.

Bij een vereniging zijn de ondertekenaars van de rekening geen eigenaar van het geld. Het geld komt uit de werking van de vereniging en moet daarvoor gebruikt worden. Geen enkel lid kan (een deel van) dit geld opeisen. Als een van de (bestuurs)leden overlijdt, moet de rekening niet worden geblokkeerd.

3. Neem de **statuten** en de **ledenlijst** van je vereniging mee naar de bank.

Voor een vzw moet je de meest recent gepubliceerde statuten voorleggen. Voor een feitelijke vereniging is het ook belangrijk om statuten te hebben (zie ‘feitelijke vereniging’ in het eerste hoofdstuk).

Tip

Er moeten minstens 2 vertegenwoordigers tekenen voor de bankrekening. Ga dus samen naar de bank om de rekening te openen.

Vrijwilligerswet

Wat?

De vrijwilligerswet = een wet met regels over de rechten van vrijwilligers. De wet geldt voor feitelijke verenigingen en vzw's.

De wet legt volgende zaken vast:

- ⇒ Definitie van vrijwilliger
- ⇒ Informatieplicht
- ⇒ Arbeidsrecht
- ⇒ Kostenvergoeding
- ⇒ Verzekering

De vereniging is verplicht om vrijwilligers op de hoogte te brengen van deze wet bij de start van hun vrijwilligerswerk.

Definitie

Vrijwilligerswerk is een activiteit die uitgevoerd wordt door een vrijwilliger binnen een organisatie.

Kenmerken van de activiteit:

- inzet voor een ander
- Onbetaald
- Niet verplicht
- Ingericht door een organisatie buiten de familie of privé-verband.
- Buiten het kader van een arbeidsovereenkomst, dienstencontract of statutaire aanstelling.

Meer informatie

- ⇒ op de fiches in deze map
- ⇒ bij je koepel of federatie
- ⇒ bij stad Antwerpen, sociale netwerken of een buurtsecretariaat
- ⇒ www.vrijwilligerswetgeving.be

Tip

Maak duidelijke afspraken met je vrijwilligers. Wat verwacht je van hen en wanneer? Goede afspraken met je vrijwilligers zijn minstens even belangrijk als de wet.

Informatieplicht

De Informatieplicht = de plicht van een vereniging om vrijwilligers te informeren over:

Vzw's	Feitelijke vereniging
De sociale doelstelling van de organisatie (zie statuten)	De sociale doelstelling van de organisatie (verslagen, visieteksten...)
Het juridische statuut van de organisatie: vzw (of openbaar bestuur of...)	Het juridisch statuut van de organisatie: feitelijke vereniging
	De identiteit van de verantwoordelijke van de feitelijke vereniging: minstens één naam en contactgegevens
<ul style="list-style-type: none"> ■ de verzekering voor burgerrechtelijke aansprakelijkheid. ■ eventuele andere verzekeringen die zijn afgesloten voor vrijwilligers.	<p>de regeling waaronder de feitelijke vereniging valt in verband met de verzekering burgerrechtelijke aansprakelijkheid:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ is de feitelijke vereniging een onderdeel van een koepel dan valt die onder de verzekering burgerrechtelijke aansprakelijkheid van die koepel. ■ als dat niet het geval is, kan de vrijwilliger persoonlijk burgerrechtelijk aansprakelijk gesteld worden. De feitelijke vereniging kan wel een extra verzekering nemen voor burgerrechtelijke aansprakelijkheid. (meer info in het onderdeel 'verzekering')
Eventuele kostenvergoedingen en de manier waarop ze worden uitbetaald	
De geheimhoudingsplicht die stelt dat geheimen, die je zijn toevertrouwd in verband met je vrijwilligerswerk, niet mag bekendmaken aan anderen.	

Tip

Een feitelijke vereniging kan een extra verzekering burgerlijke aansprakelijkheid afsluiten voor zijn vrijwilligers. Deze verzekering is wel nooit zo sluitend als voor een vzw. Vraag je verzekeraar zeker naar de voorwaarden.

Arbeidsrecht

- Bijna iedereen heeft het recht om vrijwilligerswerk te doen. Werklozen moeten toestemming vragen bij de RVA. De RVA heeft binnen de 12 dagen het recht om te weigeren, daarna mag men beginnen aan het vrijwilligerswerk.
- Voor mensen zonder verblijfsstatuut is er nog geen regeling. Zij kunnen dus nog geen vrijwilligerswerk doen.

Kostenvergoeding

Wat?

Kostenvergoeding = de terugbetaling van de kosten die een vrijwilliger maakt voor zijn vrijwilligerswerk. Een vereniging is niet verplicht om de onkosten van een vrijwilliger te vergoeden.

Voordelen van een vergoeding:

- ⇒ goede motivatie voor vrijwilligers
- ⇒ je laat zien dat je een open vereniging bent

Kosten vergoeden kan op 2 manieren:

1. Je betaalt het **exacte bedrag**. De vrijwilliger brengt het kasticket van zijn uitgave binnen en de vereniging betaalt dit bedrag terug.

OF

2. Je betaalt een **vast bedrag** aan de vrijwilliger (= vrijwilligersvergoeding). Het maximumbedrag is 30,82 euro per dag. De vrijwilliger moet hierop geen belastingen betalen.

Denk eraan: Per jaar mag een vrijwilliger maximum 1.232,92 euro per jaar aan vrijwilligersvergoedingen ontvangen.

De vrijwilliger betaalt wél belastingen als:

- hij dit bedrag overschrijdt
- hij niet kan bewijzen dat het gaat om een onkostenvergoeding

Je kunt deze twee systemen niet combineren. Er is één uitzondering: vervoersonkosten mogen betaald worden ook al ontvangt de vrijwilliger al een vast bedrag.

Dit bedrag mag dan per jaar niet hoger zijn dan 635,60 euro per jaar.

- met een auto mag de vereniging tot 2.000 km per jaar vergoeden.
- Voor trein-, tram- en busticketten mag de vereniging per jaar maximaal 635,60 euro terugbetaLEN.

Tip

Sprek altijd op voorhand af wat een vrijwilliger terugbetaald krijgt en wat niet.

Verzekeringen

Wat?

Verzekering burgerlijke aansprakelijkheid = een verplichte verzekering voor je vereniging en je vrijwilligers.

Deze aansprakelijkheidsregeling en verzekersplicht geldt voor

- ⇒ vrijwilligersorganisaties met rechtspersoonlijkheid zoals vzw's en openbare besturen
- ⇒ feitelijke verenigingen die deel uitmaken van een koepel zoals een plaatselijke afdeling van Chiro, Scouts, Gezinsbond, Willemfonds ...
- ⇒ feitelijke verenigingen die personeel tewerkstellen zoals vakbonden

Wat is er verzekerd?

- ⇒ schade aan de organisatie
- ⇒ de vrijwilligers (tijdens activiteiten en onderweg naar/van de activiteiten)
- ⇒ collega's of derden (tijdens activiteiten en onderweg naar/van de activiteiten)

Tip

- Zet de taken van vrijwilligers op papier
- Zorg ervoor dat alle vrijwilligers en alle taken zijn opgenomen in de verzekeringspolis. Noteer ook de momenten wanneer vrijwilligers aanwezig zijn.
- Lees de verzekeringspolis altijd goed na

Niet verplicht, wel aan te raden

Verzekering Lichamelijke ongevallen

Wat is er verzekerd?

- ⇒ ongevallen van vrijwilligers met lichamelijk letsel

 Denk eraan: Dit is een vrij dure verzekering. De prijs hangt af van het risico en de reikwijdte van de verzekering. Zoek zeker ook formules voor collectieve verzekering. Hoe groter de spreiding van het risico, hoe lager de kost.

Rechtsbijstand

Waarvoor dient rechtsbijstand?

- ⇒ Voor ondersteuning van vrijwilligers die betrokken raken bij een rechtzaak
- ⇒ om experten te kunnen aanduiden
- ⇒ om een advocaat te betalen

Tip

Vraag aan je verzekeraar om een clausule ‘Rechtsbijstand’ in de polis burgerlijke aansprakelijkheid’ op te nemen. Dat is goedkoper.

Meer informatie

- ⇒ op de fiches in deze map
- ⇒ bij je koepel of federatie
- ⇒ bij stad Antwerpen, sociale netwerken of een buurtsecretariaat
- ⇒ www.vrijwilligerswetgeving.be

Waar verzekeren?

Het Provinciaal Steunpunt vrijwilligerswerk Antwerpen biedt een gratis verzekering aan. Deze polis dekt alle vrijwilligersactiviteiten. Deze verzekering dekt:

- ⇒ Burgerlijke aansprakelijkheid
- ⇒ Rechtsbijstand
- ⇒ Lichamelijke ongevallen

Per jaar kun je gebruik maken van 100 vrijwilligersdagen. Dat wil zeggen dat je ook 100 vrijwilligers 1 keer kunt verzekeren voor 1 activiteit. Deze verzekering is vooral bedoeld voor tijdelijke initiatieven.

Denk eraan: **Deze verzekering vervangt dus niet de jaarverzekering van leden en vrijwilligers!**

Meer informatie

- ⇒ bij je koepel of federatie
- ⇒ bij stad Antwerpen, servicepunt vrijwilligers of een buurtsecretariaat
- ⇒ bij Provinciaal Steunpunt Antwerpen
Boomgaardstraat 22 bus 100, 2600 Berchem.
tel. 03 240 61 72 | fax: 03 240 61 62 | e-mail: danielle.serre@welzijn.provant.be
www.provant.be/vrijwilligersverzekering